

25/5/2023
16:00

zasedací
místnost 207
Jilská 1, Praha 1

JITKA WIRTHOVÁ

Provokace: Ne-aktéři vzdělávání a jak mohou jednat?

*Provokace spojuje dva cíle, na základě
výzkumu hledat skutečně nové možnosti myslet
za účelem možnosti jednat.*

V této provokaci budeme společně problematizovat populárně-politický názor na vzdělávání jako na vyjednávaný společný zájem všech dotčených aktérů. Na základě svých dosavadních výzkumů ze sociologie a filosofie vzdělávání ale Jitka Wirthová ukáže rozdělení vzdělávání spíše na dva světy: svět onoho (svět vzdělávání) a svět o onom (svět o vzdělávání).

Ukazuje se, že pouze svět o onom je tvořen subjekty, které mohou zvnějšku pojímat „objekty“, a tím si vytvářet prostor-skupinu, ve které je možné deklarovat partnerskou rovnost (superaktéři). Ale zároveň, jako své reziduum, tento aktérský svět, všechno ostatní uzavírá do odvozeného prostoru – svět onoho, který se stává jakýmsi proudem, který nepotřebuje individuality, ale „feed“ (dělníci vzdělávání), jež je možné kontrolovat – např. skrze indikátory kvality.

Přítomnost lidí mimo hlavní debaty o vzdělávání není daná nízkým vzděláním nebo chybějící vůlí účastnit se dobře, ale neprostupností prostoru, ve kterém by mohli získat individualitu (založenou na moderních individualistických teoriích) a veřejně sdělovat nějaké své „mělo by být“ tedy normativní jednání. Provokace se tedy zaměří na to, jak tuto bariéru odstranit, aniž bychom upadli do jednoho z extrémů – předpokládat moderní individualitu pro všechny (a nevyšmat si vylučování), nebo pro nikoho.

Jitka Wirthová je odborná asistentka ISS FSV UK a věnuje se sociologii vědění a jednání. Zaměřuje se na režimy vědění a vzorce aktérství v českých vzdělávacích reformách v Evropském kontextu přičemž vychází z relační ontologie a sociální topologie. Publikovala v Sociologickém časopisu, Sociálních studiích, Teorii vědy, European Educational Research Journal a Human Affairs.

Seminář je volně přístupný.